

FRIDTJOF NANSENS INSTITUTT
FRIDTJOF NANSEN INSTITUTE

Hvor går EUs klimapolitikk - Kollaps eller kontinuitet?

Jørgen Wettestad,
CANES konferansen, Håndverkeren, Oslo
3.2. 2011

www.fni.no

Struktur

- Innledende perspektiver på EUs klimapolitikk
- Hva har skjedd på tre sentrale saksområder?
 - Kvoter; - Fornybar energi; - Karbonlagring (CCS)
- Hvorfor har det skjedd?
 - Fokus på kvoter (hjørnesteinen)
 - Hjelper oss også å 'spå'
- Hvor går EU?
 - Inkl. 'rapport fra Brussel'

FRIDTJOF NANSENS INSTITUTT
FRIDTJOF NANSEN INSTITUTE

www.fni.no

Perspektiver

- 20 år etter den første klimapakke i EU
- 2 år etter den foreløpig siste pakke
- MEN OGSÅ: 10 år etter krise i EUs klimapolitikk, utløst av USAs Kyoto exit
- Den gang greide EU å vende krise til mulighet
 - Fikk vedtatt kvotesystemet, og 'reddet Kyoto'
- Hva nå?
 - Takling av krisa og kontinuitet - eller 'kollaps'?

Hva har skjedd: kvoter

- I des.2008 ble revidert direktiv for 2013-20 vedtatt (Direktiv 2009/29)
- Mye mer sentralisert system - og klarere og mer nyanserte regler
 - Skjærseth og Wettestad art. i *Global Env. Politics*, no.4 2010
- Kraftselskaper må overveiende kjøpe kvoter
- Fortsatt en god del gratis kvoter til øvrig industri
 - Nylig vedtatte teknologi 'benchmarks'

Hva har skjedd: fornybar

- Direktivet vedtatt i des. 2008
 - Bindende, og differensierte målsettinger for 2020 - og bredere fokus
- Saksområdet preget av uenighet om harmonisering av nasjonal økonomisk støtte
 - Trange kår for en markedstilnærming (a la ETS)
 - I Direktivet noen muligheter/mekanismer for felles gjennomføring
- Direktivet revideres i 2014
 - Noen i Brussel ønsker ytterligere harmonisering før det..

Hva har skjedd: karbonlagring

- EU har vedtatt viktige ting mht. CCS de siste årene
- 12 prosjekter innen 2015
- EU bidrar med ca. 50% av pengene
 - Bit av økonomisk krisepakke (ca. 8 milliarder kr)
 - Salg av 300 mill. kvoter (ca. 40 milliarder kr)
- MEN: usikkerhet også i EU!
 - Øvrig finansiering og tidsplan

Forklaringer: industri faktor

- Kraftselskaper har hele tida vært 'kvotevenner' – og vil fortsette å profitere på systemet
- Industrien forøvrig får fortsatt en god del gratiskvoter, basert på 'benchmarks'
 - Men opphetet debatt! Stål misfornøyd

Forklaringer: nasjonalt

- Tidligere politikk skapte forskjeller og ulike konkurransevilkår
- Økende etterspørsel i befolkningen etter mer kraftfull klimapolitikk
 - I des. 2009: 63% ser klima som 'very serious' problem – og klimapolitikk gunstig økonomisk
 - Men antagelig redusert
- Utsikter til betydelige inntekter fra salg av kvoter 2013-20
 - Et moderat anslag: 300 milliarder kr årlig

Forklaringer: EU nivået

- Både Kommisjonen og Parlamentet har lenge ønsket en mer sentralstyrt politikk
- Satsning på pakkeløsning myket opp motvillige og utvidet forhandlingsrommet
- Også 'Brussel' får sin del av inntektene fra salg av kvoter - til CCS og fornybar satsning
 - 8 CCS prosjekter
 - Minst 34 fornybar prosjekter

Faktorer utenfor EU

- Dårlig progresjon i de globale klima forhandlingene har styrket behovet for sterkere intern EU politikk
 - For å underbygge globalt lederskap
- Russisk oppførsel mht. gassleveranser har virket i samme retning
 - Viktig å styrke EUs 'energi sikkerhet'

Hvor går EU?

- Sterkere politikk gir ikke automatisk ditto resultater
 - Investeringer i industrien bestemmes ikke bare av EUs kvotepolitikk
- Og finanskrisen og global klimapolitisk famling *virker* jo inn
 - Kvoteoverskudd som presser prisen ned etter 2012
 - Har hindret EU å øke til 30% ambisjon
- Men lite peker mot 'kollaps'

Hvor går EU?

- Brussel 'enquete' Januar 2011:
- Nesten ingen vi snakket med tror at EU går til 30% i 2011
 - Kanskje i 2012 under dansk formannskap?
- Men også liten tro på særlig 'reversering' før 2020

Hvor går EU?

- Med kvotesystemet som hjørnestein har EU bygd opp et system med 'spesifikke gevinster og spredte kostnader'

INDUSTRI	STATER	EU ORGANER
<ul style="list-style-type: none"> - Ekstragevinster (kraft selskaper) - Gratiskvoter (som beskytter mot global konk.) 	Inntekter fra kvote salg	Inntekter fra kvotesalg til CCS og fornybar Prestisje

Hvor går EU?

- Konklusjon: EU har nå en godt fundamentert klimapolitikk og lite tyder på forestående kollaps
- Seilene har begynt å settes for 2050
- THANKS!
- jorgen.wettestad@fni.no